

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: 2023/24/1 Ba2 Üveg "Pohár, kehely, Készlet" Üvegtervezés 2. - Asztali készlet				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Pattantus Gergey g pattantus@mome.hu				
Kód: B-TA-404	Kapcsolódó tanterv (szak/szint):	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter):	Kredit: 10 kredit a teljes tantárgy	Tanóraszám: 48 Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok:	Típus: (szeminárium/előadás/gyakorlat/konzultáció stb.)	Szab.vál-ként felvehető-e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
<p>Tudás : A Varga Glass üveghuta technikájának megismerése után, adott technológiára, szájfúvásra, kézi gyártásra tervezzen kisszériás üveg asztalneműt, készletet, üveg kelyhet, vizespoharat, korsót, szabadon választott enteriőr, kultúrkör, társadalmi réteg, figyelembevételével, számára. Elsőre, (a technológia megismerése után) lehetőleg forgástesteknél maradva, színtelen üvegre, az arányrendekre, mérműves szerkesztővonalakkal és az üveg optikai tulajdonságaira építve tervezzen. Bevezetés az üvegművészet alapjaiba:</p> <p>Az üveg története és jelentősége a művészeti világban. Alapvető üvegtézítési technikák és eszközök. Formakutatás és inspiráció:</p> <p>Vizuális elemek és dizájn alapelvek alkalmazása az üvegtervezésben. Inspirációs források, minták és stílusok kutatása. Kehelytervezés elmélete és gyakorlata:</p> <p>Kehelyfajták és funkcióik megismerése. Problémamegoldó gondolkodás a kehelytervezés során. Műszaki aspektusok: méret, forma, stabilitás, ergonómia. Üvegfeldolgozási technikák:</p> <p>Üveg vágása, csiszolása, polírozása. Üvegszálakkal, üvegszemcsékkel való díszítés. Üvegfúvás, üvegszobrászat vagy üvegöntés alapjainak megismerése. Színhasználat és textúra az üvegművészetben:</p>				

Üvegfestés és festéktechnikák.
Üvegfesték keverése és rétegezése.
Textúrák kialakítása és struktúrák felhasználása.
Prezentáció és értékelés:

A helytervezés befejezése és bemutatása.
Kritikai visszajelzések és értékelési szempontok.

Fújtt üvegtechnikák és kreatív megoldások:

Üvegfújás alapjainak elsajátítása, beleértve a fújástechnikákat és a formakészítést.
Kelyhek különleges formáinak kialakítása a fújtt üveg segítségével.
Egyedi minták és textúrák készítése a fújtt üvegbe.
Kolorizálás és színkezelés:

Színezőanyagok és üvegfestékek alkalmazása a kelyhek színezésére.
Ombre és átmeneti színhatások létrehozása a fújtt üvegben.
Színek pszichológiai hatásának megértése és tudatos használata.
Dekorációs elemek és kiegészítők:

Különböző díszítési módszerek alkalmazása, például aranyozás, ezüstözés vagy üvegbe bevont színes elemek.
Kelyhek díszítése kristályokkal, gyöngyökkel vagy más anyagokkal.
Kiegészítők kialakítása, például fújtt üveg talapatok vagy fogantyúk.
Funkcionalitás és ergonómia:

Kelyhek méretezése és kialakítása a kényelmes fogáshoz és a bor optimális szellőzéséhez.
Különleges tulajdonságok hozzáadása, például hőszigetelés vagy cseppmentes öntözés.
Az üveg anyagszerkezetének és vastagságának figyelembevétele a stabilitás és a tartósság érdekében.
Történetmesélés és koncepciófejlesztés:

Kelyhek mögötti koncepció kidolgozása, ami történetet vagy tematikát tükröz.
A kelyhek alkalmazása különböző eseményekhez vagy alkalmakra.
Vizuális narratívák létrehozása a kelyhek formáival, mintáival vagy díszítéseivel.

A kurzushoz kapcsolódó egyéb információ: Főbb szempont a kisszériás gyártható terv, (200-5000 db. közötti), mint az egyedi üvegterv készítése. Milyen elméleti ismereteket kell megszereznie a hallgatónak a félév során?

Képesség: Milyen gyakorlati ismereteket kell elsajátítania a hallgatónak a félév során? Szájjal kézzel kell üveget formáznia, melegen.

Attitűd: Milyen attitűdöt, viselkedést várunk el a hallgatótól a félév végére? Amit az elejére is hoz remélhetőleg. Kultúrált hozzáállást a tanuláshoz.

Autonómia és felelősségvállalás: Nagyon komoly önállóságot várunk el. Milyen szintű szakmai önállóságot várunk el a hallgatótól a félév végére?

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

A tervezői gondolkodásmód kialakítása konkrét asztali üvegekészletre vonatkozólag. Egy adott pohár, kehely kiválasztása, és tervezése kiválasztott életmódhoz, színhöz. Ez alapján az egész készlet megtervezése, stílusban egységesen, az pohárhoz viszonyítva, alapján.

A szerkesztő vonalakkal formakeresések, stílustörténeti tanulmányok után, (emberi arányok stílustörténete után).

Az üveg (művészet)történeti, kortörténeti tanulmányok folytatása, dolgozat írása kutató munka alapján, egy kiválasztott újkor előtti használati üvegtárgyról, annak az egy tárgy létrejöttének nem csak társadalmi igényének feltérképezése, hanem technikai-művészeti egységének megértése.

Optikai díszítés tervezése. (Az üveg optikai díszítésményeinek gyűjtésével, a fizikai jelenségek megértése alapján.)Milyen témákról lesz szó a kurzus folyamán? Milyen témákat kell a hallgatónak önállóan feldolgoznia? A fentiekkel kiegészítve a tantárgytematika mélyebb betekintést nyújt a fűjt üveg kelyhek tervezésének és elkészítésének folyamatába, beleértve az egyedi technikákat, színezést, dekorációt, funkciókat és koncepciókat.

A kehelytervezés során a formaadó vonalak és a szerkesztő geometriai eljárások rendkívül hasznos eszközöket jelentenek. Az első lépés a kívánt kelyh forma meghatározása, ami a tervezés alapját képezi. A forma kialakításához a kehely alsó peremének meghatározásával kezdünk, ehhez az alapvonalat rajzoljuk meg. Ezután jöhet a kelyh magasságának meghatározása, ami a felső peremig tart. Az alsó és felső perem közötti távolság meghatározza az oldalfelület hosszát, ami a kelyh formáját adja. Ezen a ponton a vonalak segítségével lehetőségünk van a kehely formájának finomhangolására, például kiemelhetjük a szár részt vagy díszíthetjük az oldalát.

A szerkesztő geometriai eljárások szintén fontos szerepet játszanak a tervezés folyamatában. Ezek az eljárások lehetővé teszik a precíz és pontos munkavégzést. Például a vonalak és ívek kombinálása segítségével változatos formákat hozhatunk létre, illetve domborításokat és íveket is alkalmazhatunk a kelyhön. Ez a módszer lehetőséget ad arra, hogy kísérletezzünk a különböző vonalak, ívek és formák összehangolásával, és egyedi, izgalmas kehelyeket hozunk létre.

A tervezési folyamat során fontos, hogy figyelembe vegyük a kehely ergonómiáját és esztétikai vonzerejét. A kehelynek kényelmesen kell illeszkednie a kézbe, és a bor optimális szellőzését kell biztosítani. Emellett a forma és a vonalak harmonikus egyensúlyban kell lenniük, hogy vonzó és esztétikailag vonzó kehelyeket hozunk létre.

Az üvegekelyhek tervezésekor a formaadó vonalak és a szerkesztő geometriai eljárások kombinálása segítséget nyújt a tervezőknek abban, hogy megragadják a kívánt kehely formáját és stílusát, miközben figyelembe veszik a funkcionalitást és a vizuális vonzerőt.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus menete , az alkalmak időpontjai Mikor lesznek megtartva az órák és milyen terjedelemben?.

Alkalmak heti bontásban:

- Hét Ki tartja?Pattantyús Gergely. Formakeresés szerkesztő vonalakkal, eljárással. Bevezető előadások, és példaputatások, pédaértékűen.
- Hét Minden órát a témavezető, azaz én, azaz pattantyús Gergely tart meg. Remélhetőleg.Mikről lesz szó ezen a héten? Ujra, és újra megmutatjuk mit érünk, és hogyan kel körzővel vonalzóval

formákat keresni. (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?

- Hét Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd! Ezen a héten a behozott terevkről lesz reflektáló konzultáció. Azt hiszem azt fogom mondani, hogy jó.) Ki tartja?
- Hét Mikről lesz szó ezen a héten? Ha jól sejtem, ezen a héten sokat fogok rajzban konzultálni, a mérműves szerkesztés alapelveiről. (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét Itt ár gondok lesznek, mert a modellezési hutahét nem kiszámítható, hogy lesz e, vagy nem lesz. Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét Ha volt hutázás, akkor elemezzük az elkészült modelleket, üvegpróbadarabokat. Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét A gyártmányelőkészítés feltételei. Térben, eszközben, anyagban, időben. Maximális terjedelemben lesz. Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét A Gyek részletei. Meg lesz tartva. Ha törik, ha szakad. Olyan nincs, hogy nem, mert akkor nem készülünk el a kivitelezési hétre a fa, és fémformákkal. Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét Hutahét. reméljük ekkor. Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét A készült tárgyak feldolgozása gondolatban, szóban és cselekedetben. Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét Ekkor már a az értékek kiemeléséről lesz szó, és dicséretekről. Mikről lesz szó ezen a héten? (Ha nincs megtartva, akkor kérlek azt is jelezd!) Ki tartja?
- Hét Kiértékelés, és értékelés, és értékmentés. ezt és a témavezető tartja, az adott kollégákkal. Ki tartja? Hét 1-2:
  -
  - Bevezetés az üvegművészeti oktatásba és üvegtervezés alapjaiba.
  - Alapvető üvegfeldolgozási technikák megismerése: vágás, csiszolás, polírozás.
  - Kehelytervezés elmélete és inspirációk gyűjtése.
- Hét 3-4:
  -
  - Kehelytervezés gyakorlata: formavázlatok készítése, méret és forma kísérletezése.
  - Szerkesztő geometriai eljárások alkalmazása a kehely tervezésében.
  - Hutai munkálatok bemutatása és bemutatkozás az üveghez kapcsolódó biztonsági előírásokkal.
- Hét 5-6:
  -
  - Kehelytervezés folytatása: részletes tervek készítése, forma finomhangolása.
  - Színek és díszítések koncepciójának kidolgozása a kehelyeken.
  - Gyakorlati munka: üvegkezdemények készítése a tervezett kehelyekből.
- Hét 7-8:
  -
  - Kehelyek fűjt üvegtechnikával történő kivitelezése.
  - Fűjt üvegtechnikák gyakorlása: fűjtés, formázás, díszítés.
  - Hutai munkák folytatása: üveghutában való munkavégzés, üveg olvasztása és formázása.
- Hét 9-10:
  -
  - Kehelyek kolorizálása és színkezelése üvegfestékekkel vagy festéktechnikákkal.
  - Díszítőelemek és kiegészítők készítése a kehelyekhez.
  - Hutai munkálatok befejezése és az elkészült üvegalkotások értékelése.
- Hét 11-12:

-
- Kehelyek befejezése és bemutatása a csoportnak vagy kiállításon.
- Kritikai visszajelzések és értékelés a kehelyekről és a munkafolyamatról.
- Projektek dokumentálása, portfólió elkészítése és reflektálás az elért eredményekre.
- Az időbeosztás az üvegtervezés és kivitelezés folyamatának lépéseit és a hutai munkálatokat foglalja magában, biztosítva a hallgatóknak a tervezési és gyakorlati munka kiegyensúlyozott fejlődését

A hallgatók tennivalói, feladatai:

Teljesítés formai és tartalmi követelményei: M=1:1 –es tervek, vágatok, gipszmodellek, majd elkészített mintadarab üvegből.

Határidők: A Központi konzultációra a kész tervek, a kipakolásra az üvegek legyenek készen.
Sorold fel a félév során felmerülő hallgatói feladatokat (pl. kutatás, modellezés, prezentáció)

A tanulás környezete:

Tantermi

Stúdió, műterem vagy műhely

Külső helyszín

Online

Egyéb,

Teljesítendő követelmények:

- Órai jelenlét, hiányzások maximális száma 33
- Teljesítés formai és tartalmi követelményei: M=1:1 –es tervek, vágatok, gipszmodellek, majd elkészített mintadarab üvegből.
- Hét 1-2:
-
- Ötletek és inspirációk gyűjtése a kehelytervezéshez.
- Kutatás az üvegtervezés történetéről és kortárs trendekről.
- Hét 3-4:
-
- Kehelytervek vázlatainak készítése és bemutatása.
- Anyag- és szerszámvásárlás a kehelyek elkészítéséhez.
- Hét 5-6:
-
- Kehelyek alapanyagainak előkészítése (pl. üveglapok vágása, formák készítése).
- Gyakorlati munka: kehelyek alapstruktúrájának elkészítése.
- Beosztás:
- Hét 7-8:
-
- Fújtt üvegtechnikák tanulmányozása és gyakorlása.
- Kehelyek fújtt üvegtechnikával történő kivitelezése.
- Hét 9-10:

- Színkezelés és díszítés tervezése a kehelyeken.
- Kehelyek színezése, díszítése és polírozása.
- Hét 11-12:
- Végső befejező munkálatok a kehelyeken (pl. fogantyúk, díszítőelemek).
- Prezentáció és kiállítás előkészítése a kész kehelyek bemutatására.
- Beosztás:
- Hét 13-14:
- Hutai munkálatokra való felkészülés (pl. biztonsági előírások tanulmányozása).
- Tervezés és előkészítés a hutai munkálatokhoz.
- Hét 15-16:
- Hutai munkák végrehajtása: üveg olvasztása, formázása és hűtése.
- Hutai munkálatok dokumentálása és elemzése.
- Határidők: A Központi konzultációra a kész tervek, a kipakolásra az üvegek legyenek készen.

Értékelés szempontjai:

- Órai aktivitás
- A Félév végi kiértékelésen, a bemutatott modellek, tervek, rajzok, kész üvegtárgy alapján, a prezentáció és a félév alatti konzultációk minőségének alapján Értékeléskor figyelembe vett szempont #2
- Kreativitás és eredetiség: Az értékelés során figyelembe vesszük a hallgatók kreatív megközelítését és az alkotások eredetiségét. Kiemeljük az újító ötleteket, a formavilágban és díszítésben megjelenő egyediséget.
- Műszaki kivitelezés: Értékeljük a hallgatók technikai tudását és a feladatok pontos kivitelezését. Fontos, hogy az üveg kehelyek kiváló minőségűek legyenek, a fújt üvegtechnikák precízen alkalmazva legyenek, és a hutai munkálatok tökéletesen elkészüljenek.
- Esztétikai megjelenés: Értékeljük az alkotások esztétikai vonzerejét, a formák harmóniáját és az üveg színkezelését. Azt figyelembe vesszük, hogy milyen mértékben sikerült a tervezett stílus és díszítés megvalósítása.
- Funkcionalitás és ergonómia: Értékeljük a kehelyek használhatóságát, hogy kényelmesen és biztonságosan tartsák a bort. Fontos, hogy az alkotások megfeleljenek az ergonómiai szempontoknak és jó szellőzést biztosítsanak.
- Dokumentáció és prezentáció: Értékeljük a hallgatók dokumentációs és prezentációs készségeit. A pontos és részletes dokumentáció, valamint az átfogó prezentáció segít bemutatni az alkotásokat és az alkotási folyamatot.
- Az értékelési szempontok segítenek objektív alapon értékelni a hallgatók teljesítményét a kehely- és készlettervezés, valamint a hutai munkálatok során, figyelembe véve a kreativitást, műszaki kivitelezést, esztétikai megjelenést, funkcionális szempontokat és dokumentációs

képességeket.

Értékelés módja:

Írásbeli felmérő (teszt)

Szóbeli vizsga (kollokvium)

Gyakorlati demonstráció (prezentáció, beadott feladat értékelése) Gyakorlati demonstráció

Egyéb

Az érdemjegy kiszámítása

Kreativitás és eredetiség: 20% - Az alkotások kreativitására és eredetiségére helyezett hangsúly. Értékeljük az újító ötleteket és az egyediséget.

Műszaki kivitelezés: 20% - A műszaki kivitelezésre helyezett hangsúly. Értékeljük a pontos és professzionális munkavégzést.

Esztétikai megjelenés: 15% - Az alkotások esztétikai vonzerejére és harmóniájára helyezett hangsúly. Értékeljük a formák és a színkezelés összhangját.

Funkcionalitás és ergonómia: 15% - A helyek használhatóságára és ergonómiájára helyezett hangsúly. Értékeljük a praktikusságot és a biztonságot.

Dokumentáció és prezentáció: 15% - A dokumentáció minőségére és az alkotások prezentálására helyezett hangsúly. Értékeljük a pontos és átfogó dokumentációt, valamint a hatékony prezentációt.

Hutai munkálatok: 15% - A hutai munkák minőségére és a biztonságos munkavégzésre helyezett hangsúly. Értékeljük az üveglvasztás és formázás pontosságát, valamint az alkotások hűtését.

Az érdemjegy kiszámítása: Az egyes szempontok arányosan értékelve, a kapott százalékos eredmények összegzése alapján meghatározható az érdemjegy a következő skálán:

90-100%: Jeles (5)

80-89%: Jó (4)

70-79%: Közepes (3)

60-69%: Elégséges (2)

50-59%: Elégséges, de pótlásra javasolt (1)

0-49%: Elégtelen (1)

Kötelező irodalom:

- Gurmai Mihály: Formakeresések szerkesztő vonalakkal /Tankönyvkiadó Bp.,/Thomas Dixel: Gebrauchsglas (1995 München), Dr. Gurmai Mihály: Az üvegművészet technikája 1.(Bp., 1978), Péter Jánosné, Nagy Sándorné: Esély szakácskönyv (Bp., 1993Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #1
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #2
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #3
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #4
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #5
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #6

Ajánlott irodalom:

- . Barcsay Jenő: Forma és Tér /Corvina 1966/Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #1
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #2
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #3
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #4
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #5
- Szerző: Cím. Kiadó. Év/Letöltés. #6

Egyéb információk:

), <https://www.youtube.com/watch?v=d6lfpdpjMV8>,

<https://www.youtube.com/watch?v=td7McQ1m9ms><https://www.youtube.com/watch?v=yXsGibMO6> E
Határid HYPERLINK

"<https://www.youtube.com/watch?v=td7McQ1m9ms><https://www.youtube.com/watch?v=yXsGibMO6>

Határidők"ók: A Központi konzultációra a kész tervek, a kipakolásra az üvegek legyenek készen! Milyen eszközöket szükséges beszereznie a hallgatónak az óra teljesítéséhez? Milyen különleges jellemzői lesznek a kurzusnak?

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Oktatók fogadóórája és elérhetősége órarendi időponton kívül. Preferált kapcsolatfelvételi mód.